

TPP Không còn là Cơ Hội cho CSVN Tồn Tại

Nguyễn Cao Quyền

TPP (Trans-Pacific Strategic Economic Partnership Agreement) là Hiệp Định Hợp Tác Chiến Lược Kinh Tế Xuyên Thái Bình Dương. Lúc đầu hiệp định này có tên là Hiệp Định Hợp Tác Xuyên Thái Bình Dương với sự tham gia của bốn nước New Zealand, Chile, Brunei và Singapore. Thỏa thuận được ký kết vào năm 2005. Sau đó, Mỹ gia nhập hiệp định và tiếp theo là sự tham gia của Úc, Peru, Việt Nam, Malaysia, Mexico, Canada, Nhật Bản. Mỹ giữ vai trò dẫn dắt và tên của hiệp định có thêm hai từ “chiến lược”.

TPP không phải là một hiệp định thương mại đơn thuần mà là một hiệp định xây dựng cơ chế và thể chế cho cả khu vực. Các nước có nền kinh tế phát triển như Mỹ, Nhật, Canada, Úc... sẽ hỗ trợ và nâng đỡ các nước kém phát triển hơn trong đó có Việt Nam. Hệ thống cảng biển của Việt Nam không chỉ là nơi hàng hoá của Việt Nam xuất đi mà còn là đầu ra thế giới của cả vùng Nam Trung Quốc, Lào, Thái Lan và Campuchia. Như vậy Việt Nam có thể trở thành hải cảng cho hàng hóa của cả một lục địa.

Lợi thế vừa là trung tâm trung chuyển hàng hải, vừa là trung tâm trung chuyển hàng không dẫn đến điều gì? Câu trả lời là, vị thế này đang và sẽ làm cho Việt Nam trở thành trung tâm phát triển của toàn vùng. Cơ hội trước mắt là như thế nhưng những người lãnh đạo cộng sản Việt Nam vẫn cứ u mê không nhìn ra sự thật. Họ đã bỏ lỡ một cơ hội vô cùng thuận tiện để “thoát Cộng” vào lúc đó nhưng họ đã không làm mà lại đút đầu vào gọng của giặc Tàu. Đút đầu vào gọng của giặc Tàu rồi thi lại loay hoay tìm lối “thoát Trung” nhưng đã quá chậm. Cho đến lúc này, thì mọi cơ hội đều sắp mất. Xin quý độc giả đọc tiếp những đoạn viết tiếp theo.

Bỏ lỡ thời cơ “thoát trung” hợp lý nhất

Cuộc cách mạng dân chủ Đông Âu năm 1989 đã làm cho hệ thống cộng sản quốc tế tan vỡ từng mảng lớn. Biến cố nói trên đã gây chấn động cho đảng CSVN, nhất là sau khi vợ chồng Ceausescu bị xử tử. Lo sợ gây ra tranh cãi gay gắt giữa hai phe trong Bộ Chính Trị : phe bảo thủ và phe tiến bộ.

- Phe tiến bộ do Trần Xuân Bách và Nguyễn Cơ Thạch chủ xướng cho rằng đó là do quản lý yếu kém và tư tưởng giáo điều, gắn liền với một mô hình xã hội chủ nghĩa sai lầm. Cả hai người trong phe này, nhất là Trần Xuân Bách và Nguyễn Cơ Thạch đều thấy phải cần phải đổi mới và cải cách triệt để hơn về mặt chính trị.
- Bên phe bảo thủ như Đào Duy Tùng, Nguyễn Hà Phan, với sự đồng tình của Đỗ Mười, Lê Đức Anh, cực lực lên án phe tiến bộ và cuối cùng loại Trần Xuân Bách ra khỏi Bộ Chính Trị. Trần Xuân Bách được Nguyễn Cơ Thạch kéo về làm cố vấn một thời gian ngắn cho đến khi Thạch cũng bị loại.

Trong thời gian tranh cãi giữa hai phe, Việt Nam đã rút hết quân khỏi Campuchia, thực hiện bước đầu tiên trong tiến trình cầu hòa với Trung Quốc. Sau đó ít lâu, thứ trưởng ngoại giao Đinh Nho Liêm sang Tàu tham dự một cuộc trao đổi ý kiến không chính thức để làm hòa với Bắc Kinh. Trong cuộc trao đổi này, ngoại trưởng Trung Quốc Tiền Kỳ Sâm cho biết sẽ cử trợ lý của ông ta là Từ Đôn Tín sang Việt Nam vào đầu tháng 6.

Từ Đôn Tín sang Việt Nam ngày 13/6/1990, có thái độ ngạo mạn như một sứ giả thiên triều làm **Nguyễn Cơ Thạch** nổi giận to tiếng với họ Từ. Vụ này đưa đến hệ quả là mấy tháng sau Thạch bị mất chức. Hệ quả nguy hiểm hơn nữa là bước quy phục Thành Đô đã trở thành sự thật và từ đó cho đến ngày nay VN đã phải sống trong thân phận chư hầu của Đại Hán. Thay vì có thể “thoát Trung” và “thoát cộng” dễ dàng từ dạo đó, chỉ vì dốt nát, đốn mạt và tham nhũng, bọn lãnh đạo cộng sản đã đưa cả nước vào cái thế làm tôi mọi cho phương Bắc.

Bây giờ lại chơi trò “bắt cá hai tay”

Việc CSVN chơi trò bắt cá hai tay liên quan đến hai hiệp định tự do mậu dịch của thế giới là : Hiệp Định Hợp Tác Chiến Lược Kinh Tế Xuyên Thái Bình Dương (TPP Trans-Pacific Strategic Economic Partnership Agreement) và Hiệp Định Hợp Tác Toàn Diện Khu Vực (RCEP : Regional Comprehensive Economic Partnership). Chúng ta hãy cùng nhau nhìn vào bản chất của hai hiệp định này để biết rõ câu chuyện ra sao:

- *Hiệp Định Hợp Tác Chiến Lược Kinh Tế Xuyên Thái Bình Dương (TPP)*. Hiệp Định này đã được giới thiệu sơ qua trên đầu bài. Giờ đây chỉ xin nói rõ hơn về mấy đặc tính cần thấu triệt. Ngày 5/11/2015 toàn bộ nội dung của Hiệp Định TPP đã được tòa Bạch Ốc phổ biến. Hiệp Định có 30 chương quy định trao đổi thương mại giữa 12 quốc gia vùng Thái Bình Dương trong đó có Việt Nam nhưng không có Trung Quốc. Đây là một thỏa hiệp lớn nhất từ rước đến nay.

Ông *Manilowski*, phụ tá bộ trưởng ngoại giao Hoa Kỳ, đặc trách dân chủ, nhân quyền và lao động tuyên bố : *“phần lớn những hiệp định thương mại chỉ là hứa hẹn nhưng lần này Việt Nam có những cam kết rất cụ thể để thay đổi luật lệ. Thỏa hiệp đòi hỏi Việt Nam phải cho phép công nhân thành lập công đoàn độc lập, có quyền đình công không những về lương bổng, về giờ làm việc mà cả về điều kiện và quyền làm việc”*

Với TPP các công ty và tập đoàn quốc tế có khả năng đem chính phủ của các quốc gia thành viên ra Tòa Án Đặc Biệt của cơ chế khi các quốc gia này đặt ra những luật lệ chính sách đi ngược lại với chỉ tiêu của họ. Tòa án này có quyền bắt chính phủ đền bù không những cho các thiệt hại đã xảy ra mà còn cho cả những mất mát và cơ hội trong tương lai của các tập đoàn và công ty quốc tế.

Trên đường dài, TPP có thể khiến cho nhà cầm quyền CSVN khó lòng áp dụng các chính sách bóc lột nhân công cũng như sử dụng những tài nguyên trong nước một cách bừa bãi vô trách nhiệm. Thế giới đã bước sang thế kỷ 21 nhưng người lao động Việt Nam vẫn chưa có một tổ chức nào để đấu tranh với giới chủ nhân hầu bảo vệ những quyền lợi thiết thân của họ.

Vấn đề Công Đoàn Độc lập đứng ngoài sự kiểm soát của Công Đoàn Lao Động Việt Nam đã được giới chính trị Mỹ quan tâm. Sự thành công hay thất bại của việc xây dựng Công Đoàn Độc Lập sẽ quyết định sự thành công hay thất bại của việc chuyển tiếp dân chủ sau này.

Tổng thống Mỹ Obama nói rằng : “TPP cho phép Mỹ chứ không phải những nước như Trung Quốc viết ra những nguyên tắc của thế kỷ 21, đặc biệt quan trọng trong một khu vực năng động như Á Châu-Thái Bình Dương”.

Sau nhiều năm thương thuyết, hôm 4/2/2016, 12 nước ven Thái Bình Dương đã ký kết TPP tại New Zealand. Các quốc gia đó là “ Brunei, Úc, Chile, Malaysia, Mexico, New Zealand, Canada, Peru, Singapore, Việt Nam, Hoa Kỳ và Nhật Bản.

Tại lễ ký kết, bộ trưởng Công Thương Việt Nam *Vũ Huy Hoàng* nói : *“Đây là lần đầu tiên Việt Nam đàm phán và ký kết một hiệp ước tự do thương mại thế hệ mới với tiêu chuẩn cao”.* TPP sẽ giúp xuất khẩu Việt Nam tăng lên 68 tỷ USD vào năm 2025.

- *Hiệp Định Hợp Tác Toàn Diện Khu Vực (RCEP : Regional Comprehensive Economic Partnership)*. Hiệp định này là hiệp định tự do mậu dịch quan trọng thứ hai trong vùng do Trung Quốc kêu gọi thành lập để làm đối trọng với TPP. Hiệp định gồm mười quốc gia trong khối ASEAN và Nhật, Hàn Quốc, Ấn Độ, Úc, Tân Tây Lan. RCEP ra đời vào khoảng tháng 11 năm 2012 tại Campuchia và tới nay đã trải qua mười ba vòng đàm phán. Vòng đàm phán gần đây nhất đã diễn ra tại Việt Nam (vòng thứ 14) trong những ngày từ 15-18/8/2016.

Điểm đặc biệt đầu tiên của RCEP là không có nhiều tiêu chuẩn cao và điều kiện khắt khe bằng TPP. Điểm thứ hai là RCEP sẽ được quốc hội Trung Quốc thông qua một cách dễ dàng. Hai điểm đặc biệt này tạo nên sức thu hút của RCEP mặc dầu không được coi là những thu hút quan trọng.

Nhưng cả hai Hiệp Định TPP và RCEP vào lúc này đều không còn mang lại cho CSVN những gì họ muốn

Những tiến bộ nhanh chóng về công nghệ truyền thông đã ảnh hưởng sâu đậm đến nền chính trị toàn cầu. Hệ quả là vấn đề hội nhập kinh tế ở cấp quốc tế không cần nữa và ngày nay người ta có thể giữ khả năng sản xuất trong phạm vi từng nước. Hiện tượng này cho thấy tự do mậu dịch không còn là thủ phạm của thất nghiệp, và nước nào lệ thuộc vào xuất khẩu thì sẽ gặp nhiều khốn đốn.

Với hiện tượng mới này, các doanh nghiệp Mỹ đang rút vốn đầu tư về nước, họ sẽ tạo ra nhiều việc làm khác xưa và chiều hướng này thì các chính trị gia chưa từng thấy. Rồi đây, các quốc gia sống nhờ xuất khẩu sẽ trở thành nạn nhân. Đó là Trung Quốc, Liên Bang Nga, Nam Hàn, Úc... và cố nhiên là cả Việt Nam nữa vì tỷ trọng xuất khẩu của Việt Nam cao gần bằng tổng sản lượng.

*****

Về mặt chính trị, cả hai ứng cử viên tổng thống là Hillary Clinton và Donald Trump đều tuyên bố trong lúc tranh cử là không ủng hộ TPP.

- Bà Laura Rosenberger, cố vấn ngoại giao của Hillary Clinton khẳng định là Hillary sẽ không ủng hộ TPP nếu bà trở thành tổng thống. Ứng cử viên này chủ trương mọi thỏa thuận thương mại đều phải đáp ứng được ba nhu cầu : tạo ra việc làm cho người Mỹ; tăng lương cho người lao động Mỹ; và bảo đảm an ninh cho quốc gia Mỹ. *Laura Rosenberger nói : “Hiện nay bà Clinton không ủng hộ TPP và sau bầu cử bà cũng sẽ không ủng hộ TPP”.* Nếu như vậy thì kinh tế Việt Nam sẽ gặp nhiều vất vả vì tỷ lệ tăng trưởng GDP dù chỉ là 1% cũng chưa chắc thực hiện được. Chính sách đi vay của Việt Nam hiện nay không còn được quốc tế tin tưởng. Chế độ sẽ phải đối mặt với nguy cơ sụp đổ. Thành tích mất tin tưởng của Hà Nội về đủ loại nhân quyền đã khiến cho chế độ đi vào ngõ cụt. Bà Clinton không phải là người dễ bị qua mặt. TPP được nhiều chuyên gia tiên đoán là sẽ có lợi nhất cho Việt Nam thì nay lại đặt Việt Nam trước nhiều rắc rối. Có thể hình dung cánh cửa còn lại để cứu vãn nền kinh tế sập sụp đổ đó đã tuyệt đối khép lại.
- *Thế còn ông Trump thì sao ? Ông Trump từ lâu vẫn lớn tiếng chống đối TPP và các thỏa thuận thương mại khác. Ông cam kết sẽ thương thuyết lại các thỏa thuận hiện có để bảo đảm quyền lợi của các công dân Mỹ. Trump nhận xét là TPP sẽ làm cho nước Mỹ phải tôn trọng các quyết định của chính phủ các nước ngoài, làm tổn hại khả năng sản xuất sáng tạo của nước Mỹ. Ông Tuyên bố : “Tôi cam kết không bao giờ ký một thỏa thuận thương mại phương hại tới quyền lợi của công nhân chúng ta hoặc có thể giảm thiểu sự tự do và độc lập của chúng ta... Thay vào đó tôi sẽ đạt thỏa thuận riêng rẽ với từng nước một”.*

*****

Như thế là “xôi hồng bông không” và “khôn cũng không lại được với Trời” như các cụ ta thường nói. Nhiều người Việt Nam, lúc này, vẫn còn căn cứ vào câu nói sau đây của TT Obama như một tia hy vọng nhỏ nhoi : “*Hiện giờ tôi vẫn là tổng thống và tôi ủng hộ TPP. TPP sẽ giúp thị trường mở thành một sân chơi công bằng hơn đối với công nhân Mỹ bằng cách buộc các nước khác tuân thủ các tiêu chuẩn chặt chẽ hơn về lao động và môi trường”.*

Ông Obama đã có cả hai nhiệm kỳ tổng thống tám năm để thực hiện “chiêu TPP” này mà không làm nên “cơm cháo” gì, thì thử hỏi ông làm gì được khi chỉ còn vài tháng ngồi chơi trong tòa Bạch Ốc trước khi về hưu. Lời tuyên bố trên chẳng qua cũng chỉ là một lời quảng cáo cho phe dân chủ và lấy phiếu cho Hillary Clinton.

Còn nếu nói rằng có thể vì yếu tố “chiến lược” mà vị tổng thống tương lai của Hoa Kỳ sẽ phải giữ lại TPP thì tỷ lệ tin tưởng dành cho yếu tố này là rất thấp./.